

Svar på interpellation till Vård- och omsorgsnämndens ordförande angående kommunens LSS-verksamhet.

Marcus Wallin (Vänsterpartiet) lämnar en fråga till Vård- och omsorgsnämndens ordförande:

- 1. På vilket sätt har nämndens budget och handlingsplaner under åren 2023-2025 säkerställt att de beslut om insatser som barn i Alingsås enligt lagen om LSS har kunnat utföras med hänsyn till alla barns individuella behov och förutsättningar?*
- 2. Vad innebär nämndens "förändringsresa", som du i din roll som ordförande vid upprepade tillfällen hänvisat till, rent konkret för barn och vuxna med beslut enligt lagen om LSS?*
- 3. Varför väljer Alingsås Kommun att inte införa generell dispens i form av avvikelser från regler gällande dygnsvila?*

1. Enligt 21 a § Lag om socialt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska handläggning av ärenden som rör enskilda samt genomförande av beslut om insatser enligt denna lag dokumenteras. Dokumentationen skall utvisa beslut och åtgärder som vidtas i ärendet samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse. Utifrån lagstiftningen säkerställer avdelningen varje brukares individuella behov och förutsättningar med stöd av genomförandeplaner.

Enligt 6 a § LSS ska barnets bästa särskilt beaktas vid åtgärder som rör barn. Enligt 8 § andra stycket LSS ska barnet få relevant information och ges möjlighet att framföra sina åsikter om egna insatser. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. Hur en insats ska genomföras dokumenteras i en genomförandeplan med hänsyn tagen till den enskildes självbestämmanderätt och integritet. LSS-verksamhetens arbete med genomförandeplaner som skapar en tydlig struktur för hur en insats ska genomföras. Genomförandeplanen finns för att säkerställa att insatserna utformas utifrån individens behov och önskemål samt att insatserna följs upp och utvärderas.

Nämndens budget och handlingsplaner planeras för att möjliggöra att varje individ har en genomförandeplan utifrån myndighetsbeslut och sina individuella behov. Inom LSS-verksamheten upprättas genomförandeplaner tillsammans av personal och barn. Möjligheten till att ha en genomförandeplan är barnets rättighet och den är en viktig del av personalens arbetsuppgifter för att förstå barnets behov. Det innebär att barnets insatser utifrån det egna beslutet inte påverkas av organisatoriska förändringar utan är säkerställt i nämndens budget. I förändringen har verksamheterna fortsatt arbeta utifrån varje barns individuella genomförandeplan vilken följs upp kontinuerligt.

2. Alingsås kommun har ett övergripande mål om att bli Sveriges mest effektiva kommun. Alingsås kommun ska ha en så hög kvalitet som möjligt utifrån kommunens förutsättningar. Förändringsresan syftar på ett strategiskt och långsiktigt arbete med att säkerställa att kommunens resurser används så effektivt som möjligt, samtidigt som kvaliteten i kärnverksamheten, såsom insatser enligt LSS, bibehålls. Den syftar även till den

demografiska utmaningen och omställningen mot ny socialtjänstlag liksom omställningen till god och nära vård.

Rent konkret innebär detta för barn och vuxna med beslut enligt LSS att kommunen arbetar för att frigöra resurser som kan stärka perspektivet om tidiga insatser och förbyggande stöd. Det handlar även om frigöra resurser för att stärka det direkta stödet till individen utifrån lagstiftning och behov. Där insatser ska ges vid rätt tidpunkt, i rätt omfattning till en kostnad som ligger i jämförelse med liknande kommuner. För att möjliggöra detta genomförs fördjupade analyser av hur verksamheten arbetar idag, där fokus ligger på att identifiera eventuellt dubbelarbete, samordna resurser, tydliggöra roller och se över organisationens uppbyggnad.

Det handlar också om att ta tillvara på de möjligheter som finns genom digitalisering, automatisering och samverkan – både inom kommunen och tillsammans med andra kommuner. Syftet är att skapa en mer funktionell, sammanhållen och effektiv struktur som på sikt ska bidra till att tryggheten och tillgängligheten för brukare inom LSS stärks.

För att klara de utmaningar som finns för framtidens välfärd där färre resurser förväntas ta hand om fler har förvaltningen med grund i kommunens styrmodell identifierat områden som förvaltningen behöver arbeta med. Dessa är ekonomistyrning, hållbar utveckling, effektivisering och kvalitetsstyrning. Detta innebär bland annat att avdelningen fortsätter med kompetensutveckling för utökad applicering av evidensbaserade metoder, bemanningsplanering utifrån beslut och behov, införande av nya arbetssätt och välfärdsteknik.

3. Alingsås kommun, vård- och omsorgsförvaltningen, har valt att följa EU-direktiv (2003/88/EG) som ställer krav på en dygnsvila. Detta innebär att arbetstagare ska ha en sammanhängande ledighet på minst elva timmar under en 24-timmarperiod.

Arbetsmiljölagen (AFS 2015:4 § 12) ställer krav på att arbetsgivaren i sitt systematiska arbetsmiljöarbete ska ta med hur arbetsgivaren förlägger arbetstiden. Arbetsgivaren ska förebygga ohälsa som kan kopplas till hur arbetstiden förläggs.

Utifrån rådande lagstiftning och regelverk och med hänsyn till medarbetarnas hälsa och arbetsmiljö väljer Alingsås kommun att följa rådande regelverk avseende krav på dygnsvila.

Arbetsgivaren kan besluta att den sammanlagda arbetstiden kan uppgå till högst 24 timmar om det är nödvändigt för att säkerställa den enskildes rättigheter och friheter som följer av lag och inga andra rimliga åtgärder står till buds. Vård- och omsorgsnämnden har den 23 april 2025, § 21 föreslagit till kommunstyrelsen att "En generell avvikelse från bestämmelserna om dygnsvila för arbetstagare som arbetar med brukare som har ett beslut enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 9 i samband med resor tillstyrks."